

לקח מהפרשה

"... לרעות את צאן אביהם בשכם: " (לז' יב')

פעמים רבות קראתי את הפסוק 'אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים' (שיר השירים ו' ג') ולא ירדתי להבנת המושג 'הרועה בשושנים'. הראיתם מימיכם רועה השומר את עדרו שלא יברח – בעזרת שושנים? עד ששמעתי על כך פירוש נפלא בשם הגאון רבי משה סולובייצ'יק זצ"ל. יש רועה שנחון בקול גדול וחזק, ובאמצעותו הוא שומר על הצאן. כבשה אחת יוצאת מן השורה, והקול הגדול והחזק של הרועה יריץ אותה מיד בחזרה לעדר. לעומתו יש רועה אחר המצטייד במקל גדול, שמראה לכבשה סוררת את הדרך חזרה לעדר. ויש רועה שלצידו מהלכים כלבים, הלא המה 'כלבי הרועים' הידועים באכזריותם. כבשה עם תעוזה תיקרא מיד לסדר על ידי הכלבים, שימהרו לרדוף אחריה בנביחות רמות.

אבל יש רועה שאינו נוטל עימו אף לא אחד מהדברים שהוזכרו. אין לו קול גדול, גם לא מקלות וכלבים. ועם כל זה הצאן סר למשמעתו בצורה יוצאת מן הכלל. הסוד בשליטה המוחלטת שלו על העדר נעוץ בשושנים שהוא מחזיק בתרמילו המדיפות את ריחן למרחקים. הכבשים שהריח מגיע לאפן, אינן רוצות לצאת מהעדר. לא הקול הגדול, לא המקלות וגם לא הכלבים, כי אם הריח הטוב הוא זה שמשכנע אותן שהמקום הטוב ביותר הוא בתוך העדר. גם הקדוש ברוך הוא רועה את עמו בשושנים. כיצד? הוא מצביע בפנינו על הריח הטוב היוצא מתורתם וממצוותיהם של תלמידי חכמים ויושבי בתי מדרשות, ואומר לנו: בני אם ראיתם פגעים וצרות שבאים עליכם, שבו שם בבתי המדרש, תלמדו מתלמידי החכמים השוהים בהם ואתם ניצולים.

ויש באמתחתנו ראייה מצוינת על ההשוואה בין תלמידי חכמים לשושנים. בספר תהילים (מ"ה א') על הפסוק 'למנצח על שושנים לבני קרח משכיל שיר ידידות', אומר רש"י דברים נפלאים שכדאי לחרוט על לוח לבנו: 'על שושנים - לכבוד תלמידי חכמים יסדו השיר הזה, שהם רכים כשושנים, ונאים כשושנים, ומרטיבים מעשים כשושנים'. 'מרטיבים' מהו? עברתי ליד ווילה מפוארת ובאפי עלה ריח משכר של שושנים. כשהתקרבותי למקום הבחנתי שהשושנים מכוסות בטיפות טל. ואז ידעתי שזה הסוד וזה הרז. הריח הטוב והידוע של השושנים חזק במיוחד כאשר הן רוויות בריסי טל של בוקר. הן פותחות את נחיריו של האדם, וככל שירבה הטל כך ירבה ויתעצם הריח הטוב. ובענייננו, טל זה הינו טל התחייה הנוצר מלימוד תורה. יתזל כטל אמרתי רק זה הדבר שיצילנו מכל הפגעים הבאים לעולם. עלינו להרבות בלימוד תורה ולעמול בה כדבעי, וכאשר נהיה ספוגים בטל התחייה של תורת ישראל, נלך בטח בעולמנו. (עלינו לשבח)

פינת ההלכה

מהלכות חנוכה - תפלות בימי חנוכה

- א: לא אומרים 'תחנון', 'למנצח מזמור לדוד יענך ה' וכו', ו'יצדקתך' בתפלות ימי החנוכה. (תרפ"ג)
- ב: כל שמונת ימי החנוכה אומרים אחרי תפלת העמידה הלל שלם. (בברכה)
- ג: אחרי ההלל אומרים חצי קדיש, למעט שבת וימי ר"ח טבת שאומרים אחרי ההלל קדיש לתקבל.
- ד: בתפלת שחרית של ימי החול קוראים בתורה שלשה עולים בקרבנות הנשיאים. (בפרשת נשא).
- ה: הספרדים לא אומרים 'במה מדליקין' בליל שבת חנוכה, אשכנזים ותימנים אומרים אותו כרגיל.
- ו: מנהג מקצת ק"ק תימן (בלדי) לומר 'מזמור שיר חנוכת הבית' במנחה של שבת אחרי 'מזמור שיר של יום השבת'.
- ז: בראש חודש טבת (ימים שני ושלישי) מוציאים שני ספרי תורה. בספר תורה ראשון קוראים את קריאת ראש חודש שלשה עולים בלבד, (עולה ראשון קורא את הקריאה של ראשון ושני) ובספר שני קורא העולה הרביעי בפרשת קרבנות הנשיאים. (תרפ"ג ס"ג)
- ח: אומרים קדיש רק אחרי הקריאה בספר שני בקרבנות הנשיאים.

חכמת חיים: (מהספר שימחליה)

הטוב הוא למורת רוחנו, כל עוד לא נעשינו ראויים לו

"בעוד שלשת ימים ישא פרעה את ראשך מעליך ותלה אותך על עץ..." (מ' יט')

מנין ידע יוסף לפתור את חלומו של שר המשקים לטוב, ושל שר האופים לרע? התשובה לכך: ששר המשקים ראה בחלומו שהוא פעיל, עושה בידיו, מתנועע ופועל כאיש חי: **'וכוס פרעה בידי, ואקח את הענבים ואשחט אותם ואתן את הכוס...' כל הפעולות הללו מוכיחות על אדם חי ובעל מעשים, מכאן ידע יוסף שיחיה. אבל שר האופים לא ראה בחלומו שהוא עושה איזה פעולה, אלא הכל נעשה בו, והוא כמת שאיננו פועל ואינו עושה מאומה: 'והעוף אוכל אותם מן הסל מעל ראשי', כך ידע יוסף שגור דינו למוות.**

(מאשר שמנה לחמו)

עצות ללמידה יעילה / עפ"י מגזין בריאות בהוצאת 'קופ"ח כללית'.

הילדים שלנו לא ישנים מספיק, ולכן הם כל הזמן עייפים. העייפות מפריעה להם במשך היום, ובין היתר מקשה להתרכז וללמוד. איך מתמודדים?

ישנן שתי סיבות עיקריות לכך שהילדים לא ישנים מספיק.

א: מחשב או טלוויזיה בחדר...

ב: היעדר סמכות הורית.

חסך בשינה פוגע בשורה שלימה של תפקודים, ובראשם הזיכרון והתיאבון. חוסר שינה גורם בין היתר לעליה בהורמון 'גרלין' שמעורר תיאבון, ומוריד את הורמון השובע – 'הלפטין'. כלומר חוסר שינה גורם גם להשמנה.

הקפידו שהילדים ישנו מוקדם. הציבו גבולות, קבעו חוקים ברורים מתי נכנסים למיטה ומתי מכבים את האור. ההתחלה תהיה קשה כמו כל הרגל חדש, אך אחרי מספר שבועות תראו שקל יותר לילדים לקום בבוקר. הם מרוכזים יותר ואולי גם קצת יותר רזים... אגב מה שנכון לילדים נכון גם לנו! אז אולי באמת זה הזמן להוציא את סוגי המסכים מהבית ו... ללכת לישון מוקדם יותר! שווה לנסות.

בהצלחה ושבת שלום, שושנה.

סיפור לשבת

שלושה מברקים

השבת פרשה כנפיה על העיר פרנקפורט בשנת תרל"ד. בארמונו של הברון רוטשילד, העשיר הנודע, שררה שמחה והתרגשות. באותה שבת התארח בביתם הגאון רבי אריה מרדכי מפוריסוב, רב צדיק וגדול בתורה, שהיה בדרכו לארץ ישראל. כל השבת שררה בבית אוריה נעימה, דברי תורה נשמעו בשפע, השירה קלחה, וכמובן סעודות השבת הוגשו כיד המלך. כולם שמחו לשמוע מדברי תורתו של הרב, ולשוחח עמו על חייו הצפויים בארץ ישראל.

זמן מה לאחר צאת השבת, בעודו משוחח עם האורח, ניגש אל הברון אחד ממשרתיו, ובידיו טס עם כמה עשרות מכתבים שהגיעו במהלך השבת. עשירים במעמדו של הברון רוטשילד קשורים בעסקיהם גם לגויים רבים מכל ארצות העולם, ובחוץ לארץ שרותי הדואר עובדים גם בשבת. אבל הברון רוטשילד היה תמיד נוהג לומר "בשבת איני נוגע בעסקי. הכול יכול לחכות עד אחרי השבת!"

בכל אופן לאחר שיצאה השבת התפנה הברון לקרוא את מכתביו. בין המכתבים בלטו בצבעם השונה שלושה מברקים. התבונן הברון במברקים, ושם לב ששלושתם הגיעו מאותו שולח - ממשלת רוסיה בכבודה ובעצמה. הוא סידר את המברקים לפי השעות שבהם הגיעו, והחל לקרוא אותם. כשקרא את המברק הראשון עלתה על פניו הבעה של הפתעה. הבעת ההפתעה הפכה עם קריאתו של המברק השני להבעה של פליאה ותדהמה, וכשסיים את קריאת המברק השלישי כבר קרנו פניו, וחיוך של סיפוק מילא אותם.

הברון התנצל בפני אורחו על שעסק בקריאת המכתבים, ואז הסביר את תוכנם. לפני מספר שנים הקים הברון מפעל גדול ליצור כבלי פלדה. הייתה זו תקופה שבה נדרשו הרבה מוצרי מתכת, והיה צורך גדול במיוחד לכבלים. הברון השקיע כסף רב בהקמת המפעל וביצור של כמות ראשונית. הבעיה הייתה שהמחיר שדרש היה כנראה גבוה מדי, ובמדינה אחרת קם לו מתחרה שמכר את אותה סחורה במחיר נמוך בהרבה. הברון לא רצה להוריד את המחיר כי אז היה מפסיד, ולכן הסחורה 'נתקעה' במחסנים, והמפעל כמעט שנסגר בהפסד גדול.

עכשיו החליטה לפתע ממשלת רוסיה שהיא רוצה לקנות את סחורתו. במברק הראשון, שהגיע בליל שבת, פנה נציג הממשלה והציע לקנות כמות עצומה של כבלי ברזל במחיר נמוך, (ובכל זאת גבוה מזה של המתחרה). כשראה שלא קיבל תשובה, הבין הנציג שכנראה הברון אינו מוכן לעסקה, ושלה בבוקר את המברק השני, ובו הצעה לשלם סכום גבוה יותר. הרוסים לא חשבו על כך שבשבת הברון אינו קורא כלל את מכתביהם. כשראה שגם למברק השני לא הגיעה תשובה, שלח בשעות אחר הצהריים מברק שלישי ובו הצעה כמעט כפולה מאשר במברק הראשון...

"רואה כבודו" - סיכם הברון - "הנה השבת מיטיבה עם שומריה גם מהבחינה העסקית. הנה בסכום זה שמציעה ממשלת רוסיה אוכל לשקם את העסק שנכשל, לכסות את ההפסד, וגם להישאר עם רווח נאה..."

רבי אריה מרדכי יצא מבית הברון כשהוא מתפעל מהשילוב של תורה וחכמה עם עשירות ויראת שמים, כל ימי שבתו בארץ ישראל היה מספר את סיפורו של הברון ואת מסירותו לה' ולתורתו.